

Sygn. akt II CSK 352/16

POSTANOWIENIE

Dnia 5 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z wniosku K. N.

przy uczestnictwie A. N., E. W., X. N., M. N., A. W., W. W., J. K., E. N., T. N. i Y. N.

o stwierdzenie nabycia spadku po J. U. K.

oraz otwarcie i ogłoszenie testamentu,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 5 stycznia 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Okręgowego w G.

z dnia 10 listopada 2015 r., sygn. akt V Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wtedy może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Wnioskodawca wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), „dotyczącego zasad ustalania wysokości udziałów spadkobierców w kontekście przepisu art. 961 k.c. w sytuacji, gdy do spadku wchodzi prawo majątkowe w postaci rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w oparciu o przepisy ustawy z 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1418), a wartość tego prawa wynikająca wprost z ustawy jest rażąco niższa od deklaracji spadkodawcy wyrażonej w testamencie”.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymaga przedstawienia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których zagadnienie powstało. Zagadnienie to powinno być „istotne” z uwagi na wagę przedstawionego przez

skarżącego problemu interpretacyjnego dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna wnoszona jest w konkretnej sprawie, to zarówno charakter zgłoszonego w niej roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy byłby związany przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Formułując problem mający stanowić wymagające rozstrzygnięcia zagadnienie prawne wnioskodawca nie wziął pod uwagę, że niniejsza sprawa jest sprawą o stwierdzenie nabycia spadku, a nie sprawą na tle roszczeń zabużańskich, w której należałoby oceniać relację między wysokością rekompensaty należnej za mienie zabużańskie, a wartością tego mienia. W związku z dziedziczeniem testamentowym i koniecznością określenia wysokości udziałów, w jakich testatorka ustanowiła poszczególne osoby swoimi spadkobiercami, zadaniem Sądów *meriti* w niniejszej sprawie było ich określenie w nawiązaniu do treści testamentu, tak by możliwe najwierniej odtworzyć wolę testatorki. Sąd Okręgowy przytoczył w motywach zaskarżonego postanowienia liczne orzeczenia Sądu Najwyższego wskazujące na zasady dokonywania wykładni testamentu, obowiązujące także wtedy, gdy istnieje potrzeba określenia wysokości udziału w spadku, jaki testator zamierzał przeznaczyć poszczególnym swoim spadkobiercom. Podstawowym założeniem interpretacyjnym, także na gruncie art. 961 k.c., ma być zapewnienie możliwie pełnego i wiernego urzeczywistnienia ostatniej woli spadkodawcy. Znaczenie w sprawie ma zatem to, jak spadkodawczyni oceniała wartość roszczeń w związku z mieniem zabużańskim, jakie jej przysługiwały i miały stanowić masę spadkową, którą zadysponowała, a nie to, jak kształtowała się wysokość rekompensaty za mienie zabużańskie w świetle ustawy powołanej w skardze kasacyjnej.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu.

[aw]

db